

Alavuden kaupunki

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta

Toimintasuunnitelma kaudelle 2014-2015

SISÄLLYS

1	YLEISTÄ	3
2	TOIMINTASUUNNITELMA	3
	2.1 Toimintapaikat ja tilat	3
	2.2 Toiminta-ajat	4
	2.3 Toimintamaksu.....	4
	2.4 Toiminnasta tiedottaminen, toimintaan hakeminen ja valintaperusteet	5
	2.5 Toiminnan laajuus.....	6
	2.6 Lasten määrä ja henkilöstön resursointi.....	6
	2.7 Henkilöstön rakenne ja ohjaajien kelpoisuus	6
	2.8 Ohjaajien perehdyttäminen	7
	2.9 Vakuutukset ja turvallisuus.....	8
3	AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN YHTEISTYÖ JA TIEDONKULKU	8
	3.1 Yhteistyö kotien kanssa	8
	3.2 Yhteistyö koulun ja oppilashuollon kanssa.....	9
4	TALOUSSUUNNITELMA	9

1 YLEISTÄ

Alavudella koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on osa kaupungin sivistyspalveluita ja se muodostaa jatkumon varhaiskasvatukselle ja esiopetukselle perusopetuksen yleisiä kasvatustavoitteita mukaillen. Aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteiskunnallisena lähtökohtana on turvallisen kasvuympäristön tarjoaminen koululaisille koulupäivän jälkeen sekä perustan luominen hyvälle vapaa-ajanviettotavoille. Toiminnan tarkoituksena on myös ennaltaehkäistä riskitekijöitä, jotka liittyvät lapsen valvomattomaan ajankäyttöön ja yksinoloon.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa noudatetaan opetushallituksen "Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteissa" asetettuja tavoitteita, jotka on laadittu perusopetuslain 49 a § 3 momentin mukaisesti. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan yleisenä tavoitteena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä sekä luoda pohja hyvälle kasvulle. (Liite1: Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet).

Koululaisten iltapäivätoiminnan sisältö suunnitellaan siten, että se muodostaa eheän ja monipuolisen kokonaisuuden. Toiminnan sisältöä suunniteltaessa kiinnitetään erityisesti huomiota leikkiin, luovaan toimintaan ja myönteisiin elämyksiin. Toiminnan sisältö muodostuu peleistä ja leikeistä, päivittäisestä liikunnasta, ulkoilusta, askartelusta ja erilaisesta luovasta toiminnasta. Toiminnan suunnittelussa varataan aikaa myös vapaaseen leikkiin, itsenäiseen toimintaan, rentoutumiseen, lepoon ja läksyjen tekoon. Iltapäivätoimintaan osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus päivittäin ohjattuun läksyjen tekoon. Päävastuun läksyjen teosta ja opiskelusta kantavat kuitenkin vanhemmat.

Toimintaa tarjotaan koulujen lukuvuoden aikana ensisijaisesti 1.-2. –luokkalaisille sekä lisäksi erityisopetuksen 3.-9. –vuosiluokkien oppilaille.

2 TOIMINTASUUNNITELMA

2.1 Toimintapaikat ja –tilat

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään Alavuden kouluilla tarpeen mukaan. Syksyllä 2014 toiminta käynnistyy seitsemällä eri alakoululla ja toiminnan tarvetta arvioi-

daan kauden mittaan. Kirkkomännikön koululla toimii kolme ryhmää: Pausi, tokaluokkalaisten Reppuli sekä erityisen tuen ryhmä Huili. Muut alakoulut, joiden yhteydessä toimintaa järjestetään, ovat Aseman (Poiju), Länsipuolen, Sulkavan, Sääskiniemen, Iivarin ja Tuurin koulut. Kirkkomännikössä, Asemalla, Iivarissa ja Tuurissa tarjotaan lisäpalveluna erillistä aamutoimintaa, minkä lisäksi Länsipuolen koululaisille tarjotaan tarvittaessa aamupaikka Taipaleen ryhmiksestä ja Sääskiniemen koululaisille päiväkotiryhmä Sydänkävystä. Kaikkien iltapäivätoimintojen tilat sijaitsevat koulujen alueilla.

2.2 Toiminta-ajat

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintojen aukioloajat poikkeavat hieman toisistaan sen perusteella, mikä kullakin alueella ja kunakin toimintavuonna on tarpeen ja käytännön järjestelyjen kannalta tarkoituksenmukaista. Aikaisimmillaan aamutoiminta aukeaa klo 7 ja myöhäisin iltapäiväryhmä sulkee ovensa klo 17.

Aamu- ja iltapäivätoiminnot ovat auki koulujen työpäivien mukaan. Ilta- ja viikonloppuhoitoa ja koulujen loma-ajan hoitoa ei koululaisille tarjota, pois lukien erityislapset, joilla on kehitysvammalain puitteissa siihen oikeus.

2.3 Toimintamaksu

Aamu- ja iltapäivätoiminnasta voidaan määrätä kuukausimaksu. Iltapäivätoiminnan kuukausimaksuun sisältyy iltapäivätoiminnan ohjattu ja valvottu toiminta materiaaleineen sekä välipala. Aamupäivätoiminnasta peritään kiinteä kuukausimaksu kaikilta niiltä kuukausilta, joina lapselle on varattu paikka aamupäivätoiminnassa. Maksut peritään kuukausittain läsnäololistojen perusteella. Kunta päättää aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävien kuukausimaksujen määrästä, joka on 80 euroa 4 tuntiin saakka ja 100 euroa, jos toiminta-aika ylittää 4h. Jos toimintapäiviä on 10 tai alle, maksu puolittuu. Maksu voidaan periä jokaiselta sellaiselta kuukaudelta, jona lapsi osallistuu aamu- tai iltapäivätoimintaan. Sairaudesta aiheutuvasta koko kalenterikuukauden poissaolo ei aiheuta maksua. Jos lapsi ei muusta syystä osallistu toimintaan koko kalenterikuukautena, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta. Toimintaan osallistumisesta ei voida periä muita maksuja.

Aamu- ja Itapäivätoiminnan tarve/kk	Maksu
Aamupäivätoimintamaksu	30 e/kk
Yli 10 toimintapäivää ja läsnäoloaika enintään 4 t/pv	80 e/kk
Yli 10 toimintapäivää ja läsnäoloaika yli 4t/pv	100 e/kk
1-10 toimintapäivää	puolikas maksu tuntimäärän mukaan

Maksu voidaan jättää perimättä tai sitä voidaan alentaa, jos huoltajan elatusvelvollisuus, toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkökohdat huomioon ottaen siihen on syytä.

2.4 Toiminnasta tiedottaminen, toimintaan hakeminen ja valintaperusteet

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta kerrotaan Alavuden kaupungin web-sivuilla. Aamu- ja iltapäivätoiminnan hausta tiedotetaan Alavuden kaupungin sivistystoimen lehti-ilmoituksella sekä Alavuden kaupungin web-sivuilla. Lisäksi tietoa hausta välitetään esiopetus- ja iltapäivätoimintaryhmissä. Haku koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan on vuosittain maaliskuussa päivähoito- ja esiopetuspaikkojen haun yhteydessä. Hakemukset osoitetaan varhaiskasvatukseen.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu 1.-2. vuosiluokkien oppilaille sekä erityisopetuksen 3.-9. luokkien oppilaille. Jos hakeneita on yli määrän, joka ryhmään mahtuu, ovat ensisijalla ensimmäisen luokan oppilaat, tämän jälkeen valintaperusteena käytetään ensisijaisesti hakemusten saapumisjärjestystä. Kuitenkin myös perusteltua tarvetta voidaan käyttää valintaperusteena niiden hakemusten kohdalla, jotka toimitetaan hakuaihana. Ryhmässä toimintakauden aikana vapautuneet paikat voidaan täyttää, jos toimintaan hakeneita on jonossa. Toimintaan voi hakea myös kesken toimintakauden, jolloin paikka myönnetään ryhmän lapsiluvun ja mahdollisuuksien mukaan.

2.5 Toiminnan laajuus

Kunnalla on oikeus päättää, missä laajuudessa se toimintaa tarjoaa. Alavudella tarjotaan iltapäivätoimintaa kaikille sitä tarvitseville ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä erityisen tuen oppilaille Opetushallituksen asettamien tuntimäärien mukaan: 570 tai 760 tuntia lukuvuoden aikana. Tämä tarkoittaa vähintään kolmea ja enintään neljää ohjaustuntia päivässä. Silloin, kun toimintaa tarjotaan nämä asetukset ylittävää määrää, siitä peritään korkeampi maksu.

2.6 Lasten määrä ja henkilöstön resursointi

Aamu- ja iltapäivätoimintaryhmien koko mitoitetaan tila- ja henkilöstöresursseihin niin, että lapsia voi kerralla olla enimmillään 14 yhtä vastuullista aikuista kohti. Erityisen tuen ryhmä Huilissa tämä suhdeluku on yksi aikuinen seitsemää lasta kohti, minkä lisäksi täytyy huomioida lapset, joilla on oman avustajan tarve. Henkilökunnan lukumäärän lisäksi lapsiryhmän enimmäiskokoon vaikuttavat myös toimintaan osoitetut tilat, jotka voivat asettaa rajoituksia lapsiryhmän koolle. Koska lasten läsnäolot lomittuvat jonkin verran, voidaan kunkin ryhmän listoille ottaa enemmän lapsia.

2.7 Henkilöstön rakenne ja ohjaajien kelpoisuus

Valtioneuvosto ohjeen mukaan koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan **ohjaajaksi** on kelpoinen henkilö, joka on suorittanut tehtävään soveltuvan korkeakoulututkinnon, opistoasteen tutkinnon, ammatillisen perustutkinnon tai sitä vastaavat aikaisemmat opinnot, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon ja jolla on koulutuksen yhteydessä hankittu tai kokemuksella osoitettu taito toimia lapsiryhmän ohjaajana. Lisäksi ohjaajaksi on kelpoinen henkilö, jolla on kelpoisuus antaa luokanopetusta, esiopetusta, erityisopetusta tai aineenopetusta tai toimia oppilaanohjaajana.

Alavudella aamu- ja iltapäivätoiminnan ryhmissä **vastuuohjaajana** toimii henkilö, joka täyttää valtioneuvoston asettamat kelpoisuusehdot. Vastuuohjaajalla on päävastuu toiminnan suunnittelusta, lasten läsnäolojen kirjaamisesta ja yhteydenpidosta tiiminvetäjään sekä koordinaattoriin. Toiminnassa **avustavalta henkilöstöltä** edellytetään vähintään taitoa ja

soveltuvuutta tehtävään, mutta sikäli kun koulutettuja henkilöitä on saatavilla, pyritään heitä palkkaamaan vastuuhjaajan työpariksi. Tällöin hän toimii vastuuhjaajan täysivaltaisena ja tasa-arvoisena työparina.

Tiiminvetäjä kokoaa alueensa ohjaajatiimin koolle noin kerran kuukaudesta. Hän kirjoittaa tiimipalaverista muistion, jonka toimittaa tiedoksi ohjaajille sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinaattorille. Tiiminvetäjiä on kaksi, Alavuden ja Töysän alueilla, ja he pitävät yhteyttä myös toisiinsa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinaattori vastaa aamu- ja iltapäivätoiminnan kokonaiskoordinoinnista. Tähän sisältyy mm. hakupapereiden vastaanottaminen ja koonti, lasten sijoittelu ryhmiin, ryhmien organisointi, henkilökunnan rekrytointi, yhteydenpito tiiminvetäjiin, koulunjohtajiin, varhaiskasvatuksen johtajaan ja sivistysjohtajaan, sekä maakunnallisesti tehtävä verkostoyhteistyö. Koordinaattorilla on toiminnasta kokonaisvastuu ja hän huolehtii siitä, että tavoitteet toteutuvat tasalaatuisina kaikissa yksiköissä. Koordinaattori tuottaa materiaalia ja tiedotteita jakaen niitä yksiköiden käytettäväksi.

Jokaisen aamu- ja iltapäivätoiminnassa työskentelevän on työsuhteensa alkaessa esitettävä rikosrekisterilain (770/1993 6§ 2.mom) mukainen rikostaustaote. Lisätietoja rikostaustaotteesta ja sen tilaamisesta saa Oikeusrekisterikeskukselta: www.oikeus.fi/oikeusrekisterikeskus.

2.8 Ohjaajien perehdyttäminen

Uusien ohjaajien yleisen tason perehdyttämisestä vastaa aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinaattori. Ennen jokaisen toimintakauden alkua kootaan ohjaajat yhteiseen palaveriin, jossa käydään läpi keskeiset asiat ja periaatteet. Kokeneemmat ohjaajat toimivat perehdyttäjinä yksikkötasolla.

Yksiköillä on käytössään kirjallinen perehdyttämiskansio, josta on löydettävissä oleelliset ohjeet, yhteystiedot ja työsuhteasiat, sekä keskeisimmät lomakkeet. Jokainen yksikkö pitää kansionsa ajan tasalla lisäämällä ja päivittämällä tietoja tarpeen mukaan.

2.9 Vakuutukset ja turvallisuus

Kaikki aamu- ja iltapäivätoiminnassa kirjoilla olevat lapset sekä heidän kanssaan työskentelevä henkilöstö on vakuutettu toiminnan aikana tapaturman varalle. Tapaturman sattuessa siitä tehdään tarkka tapaturma- tai vahinkoilmoitus ja hakeudutaan hoitoon lähimmälle terveysasemalle. Aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstö on velvollinen kirjaamaan ylös tarkat tiedot tapaturmasta tai vahingosta ja toimittamaan ne aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinaattorille. Koordinaattori tekee ilmoituksen vakuutusyhtiölle.

Alavuden kaupungin varhaiskasvatuksen yksiköille on laadittu yhteneväiset turvallisuus- ja pelastussuunnitelmat. Turvallisuus- ja pelastussuunnitelmia säilytetään yksiköissä näkyvällä, helposti löydettävällä paikalla.

3 AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN YHTEISTYÖ JA TIEDONKULKU

3.1 Yhteistyö kotien kanssa

Toiminnan sisällön suunnittelussa ja toteutuksessa pyritään ottamaan huomioon kunkin perheen toiveet ja tarpeet. Yhteistyö ja informaatio koteihin toimitetaan säännöllisesti kuukausikirjeen ja reissuvihon välityksellä. Vanhempien kanssa pyritään keskustelemaan päivittäin heidän hakiessaan lapsia iltapäiväkerhosta. Yhteistyö pyritään saamaan molemminpuolisesti avoimeksi ja vastavuoroiseksi. Tärkeää turvallisuuden kannalta on, että vanhemmat ilmoittavat työntekijöille lapset hoitoon tulleista muutoksista esim. sairastuminen, vapaapäivät ja muutokset haussa tai kuljetuksissa. Vanhemmille korostetaan, että työntekijöitä sitoo lapsen ja perheen asioiden suhteen vaitiolovelvollisuus ja esim. neuvotteluihin koulun tai muun tahon kanssa pyydetään aina suostumus vanhemmilta.

Vanhemmille lähetetään keväällä aamu- ja iltapäivätoiminnan paikkojen vahvistamisen jälkeen kirje, jossa kerrotaan lapsen hyväksymisestä mukaan toimintaan ja siihen liittyvistä asioista, mm. tutustumispäivästä ja aamu- ja iltapäivätoimintaan sekä toiminnan maksuista. Kirjeeseen liitetään myös kaavake, johon vanhemmat kirjaavat lapsen tiedot, vanhempien yhteystiedot ja muut lapseen liittyvät asiat.

Mahdolliset tutustumispäivät järjestetään yksiköissä ennen koulujen alkua elokuussa. Tutustumispäivät on tarkoitettu lapsille ja vanhemmille yhteisesti.

Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten vanhemmille voidaan järjestää vanhempainilta tai ns. vanhempainvartteja tarpeen ja toiveiden mukaan. Toiminnasta tehdään keran toimintakaudessa tyytyväisyyskysely, jonka tulokset otetaan huomioon toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Kyselyn painotus ja kohderyhmä – lasten vanhemmat, lapset tai molemmat – vaihtelee hieman vuosittain.

3.2 Yhteistyö koulun ja oppilashuollon kanssa

Koska koulu sekä aamu- ja iltapäivätoiminta ovat monelta osin limittäistä toimintaa, yhteistyö koulujen suuntaan pyritään rakentamaan tiiviiksi, säännölliseksi ja kaiken kattavaksi. Tavoitteena on luoda järjestelmä, jossa lapset, tieto ja jopa henkilöstö liikkuu saumattomasti aamupäivätoiminnasta kouluun ja siitä taas iltapäivätoimintaan. Koulunjohtajat ja aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinaattori linjaavat yhdessä toimintatavat ja tiiviin yhteydenpidon avulla varmistetaan, että toiminta on molemmin puolin tehokasta ja järkevää. Myös tilojen käyttö ajatellaan avarasti niin, että vapaiden tilojen molemminpuolinen hyödyntäminen on mahdollista.

Lasta koskevan tiedon vaihtaminen aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstön ja lapsen opettajan välillä on mahdollista, mikäli siihen on vanhemman suostumus. Myös yhteistyö oppilashuollon henkilöstön kanssa vaatii vanhemman suostumuksen.

4 TALOUSSUUNNITELMA

Aamu- ja iltapäivätoiminta on osa varhaiskasvatuksen budjettia. Aamu- ja iltapäivätoiminnalle osoitetaan vuosittain määräraha, joka jaetaan yksiköiden kesken. Talouden toteutuksesta seuraa aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinaattori.